

Undervisningsministeriet
Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen
Lov- og tilsynskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.

Friskolernes Kontor

Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218
CVR nr. 46675118

Dato: 07.08.11

Journal: 812/2

Vedr. høring over forslag til bekendtgørelse om Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens skærpede tilsyn med undervisningen på en fri grundskole

Dansk Friskoleforening skal hermed kommentere det foreliggende udkast til bekendtgørelse om skærpet tilsyn. Bekendtgørelsesudkastet har været behandlet af Dansk Friskoleforenings hovedstyrelse, der overordnet set kan tiltræde bekendtgørelsens indhold som sobert og dækkende for de forudgående drøftelser, der har fundet sted over en årrække mellem Undervisningsministeriet og skoleforeningerne. Enkelte elementer blev dog kommenteret, og de omtales derfor i det efterfølgende.

Bemærkninger:

Kapitel 1, § 2.

I overensstemmelse med friskoleloven fastslås, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen kan beslutte at lade kommunalbestyrelsen føre det skærpede tilsyn helt eller delvis. Dansk Friskoleforening har tidligere udtrykt skepsis over for denne mulighed, idet tidligere erfaringer har vist, at en del kommuner i tilsynssager ikke optræder med den fornødne habilitet, men lader sig påvirke af uvedkommende lokale skolepolitiske hensyn. Foreningen vil derfor henstille, at kommuners varetagelse af skærpet tilsyn kommer til at ske under nøje overvågning af Undervisningsministeriet, der så vidt muligt bør være den instans, som træffer beslutning om indstilling til ministeren eller om anvendelse af påbud.

Mere generelt afslørede hovedstyrelsens drøftelse, at bekendtgørelsen er ganske uklar med hensyn til, hvordan kommunen skal forholde sig, såfremt den får overdraget at føre det fulde skærpede tilsyn. På dette punkt ville en tydeliggørelse være at foretrække, men det kunne også være et område, som kunne give anledning til yderligere bemærkninger fra foreningens side. Vi imødeser derfor en nærmere dialog om kommunal varetagelse af skærpet tilsyn.

Kapitel 2, § 5 stk. 2.

Det giver anledning til tolkning, når tilsynet ved en vurdering af elevernes udbytte af undervisningen kan lægge vægt på, om skolens har valgt at anvende en test, der opfylder formålet med testen. Elevernes udbytte af undervisningen må være uafhængigt af det anvendte testmateriale, men skolens vurdering heraf kan naturligvis være præget af et testmateriale, der fx kan være forældet. Hvorvidt testmaterialet af denne grund er uanvendeligt, må dog være skolens egen vurdering, og kun under det skærpede tilsyn kan der eventuelt være grundlag for, at skolen vejledes til at anvende

andet bedømmelsesmateriale, jf. bekendtgørelsesudkastets § 7 stk. 2. Sidste pkt. i § 5 stk. 2. forekommer unødvendigt og egnet til misforståelser.

Kapitel 2, § 7

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har hjemmel til at forlange afholdelse af test, når en skole er under skærpet tilsyn. Vi savner dog i bekendtgørelse eller i bilag, at der lægges op til refleksion over den forskel, der vil være på elever, der aldrig tidligere har været udsat for test eller den situation, hvor egnet testmateriale ikke foreligger. Det kan fx være tilfældet, når en skole har en stærkt afvigende undervisningsplan samt delmålsbeskrivelse I en usædvanlig progression af undervisningen. Vi betvivler ikke lovgrundlaget for afholdelse af test, men finder alligevel, at undervisningsfriheden bør beskyttes I videst muligt omfang.

Kapitel 3, § 9.

Ved tilsynets vurdering af skolens opfyldelse af lovens § 1 stk. 2, 1. og 2. pkt., kan styrelsen blandt andet lade indgå i bedømmelsen, om en skole lader planlagt undervisning gennemføre ved vikar. Det må indrømmes, at bevidst anvendelse af vikar i stedet for en rask lærer selvfølgelig må tillægges negativ betydning, men vore erfaringer på dette felt går i anden retning. Et ikke ringe antal lærere har fået diverse psykiske problemer under skærpet tilsyn, hvilket naturligvis medfører sygemeldinger, som skolen kun i beskedent omfang har mulighed for at påvirke. Når skolen anvender vikarer ved såvel langtidsfravær som kort fravær, kan det i almindelighed ikke tillægges negativ betydning, og skolens vikardækning må vurderes efter situationen. Det har ofte givet anledning til udsagn om, at en skole er ansvarlig for, at vikarer altid er kvalificerede. Det må dog være situationsbestemt, da fagligt kvalificerede vikarer ikke er en „hyldevare”. Det i bilag 1 omtalte proportionalitetsbegreb må forventes respekteret i tilfælde af denne art.

Kapitel 3, § 10.

Elevers fravær og manglende deltagelse i test kan påvirke Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens vurdering af elevernes generelle faglige standpunkt. Synspunktet forekommer naturligt, dersom det respekteres, at der findes skoler, hvor forældrene opfatter test som åndelige overgreb på børnene og handler derefter.

Bilag 1 pkt. 4 a).

Henvisningen til lovens § 1 c bør ændres til § 1 b.

Bilag 1 generelt

Tilsynsprocessen beskrives generelt som gældende for Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, hvilket efterlader en usikkerhed om gennemførelsen af tilsyn ved kommunale tilsynsførende.

Bilag 3, punkt 3.

Vurderingen af en skoles forberedelse af eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre kan efter bekendtgørelsesudkastet foretages ved en vurdering af skolens personalepolitik samt ansættelse og afskedigelse af personale. Dansk Friskoleforning finder dette element for bekymrende og velegnet til tolkning i forskellige retninger. Skolerne er forpligtede til at overholde en statsoverenskomst, og det kan følges via institutionstilsynet, såfremt skolen på dette punkt overskrider gældende overenskomstregler. I denne sammenhæng må det derfor formodes, at skolernes personalepolitik også i bredere forstand kan få indflydelse på, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Der peges specifikt på si-

tuationer, hvor skoler udøver diskrimination, og vi skal foreslå, at der alene peges på tilfælde af denne art, da den generelle beskrivelse kun er egnet til at skabe forvirring.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal,
landsformand

Cecil Christensen,
kontorleder